

TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGELERİ KANUNU DEĞİŞİKLİK TASARISI TASLAĞI HAKKINDA GÖRÜŞ

Taslağın Geneli Üzerindeki Görüş ve Değerlendirme		Teklif
Kanun taslağı, özellikle yeni Ar-Ge Faaliyetleri Desteklenmesine İlişkin Kanun ile Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu arasındaki çelişkileri gidermek ve teknoloji geliştirme bölgelerinde uygulamadan kaynaklanan sorunları gidermek açısından önemli bir düzenlemedir.		Bazı maddelerin daha kapsayıcı olması ve bazı konulara açıklık getirmesi açısından aşağıda öneriler sunulmaktadır.
Kanun Taslağı Maddesi:	TÜSİAD madde önerisinin gerekçesi:	TÜSİAD madde önerisi
MADDE 4- Bölge başvurularını değerlendirmek üzere Bakanlık Sanayi Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürünün başkanlığında; Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı, Türkiye Bilimsel ve Teknik Teknolojik Araştırma Kurumu Başkanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ve Bakanlık tarafından belirlenecek teknoloji konusunda faaliyet gösteren bir kuruluştan birer temsilcinin katılımı ile Değerlendirme Kurulu kurulmuştur.	Maddenin sonuna eklenmesi önerilen, sivil toplum örgütlerinin katılımı ile ilgili ifade, Bölge başvurularını değerlendirecek heyetin kamu – özel sektör işbirliğini yansıtacak bir yapıda teşekkül etmesi amacına yöneliktir. Ayrıca Kanunda ve yeni hazırlanan tasarıda ilk başvuru yapılacak olan kurumda bir açıklık bulunmamaktadır. Hem başvurulacak kurumu (örneğin valilik) hem de bu kurumun başvuruları Bakanlığa ileteceği gün tahdidini (örneğin 3 gün) maddede belirtmek konuya açıklık getirecektir.	<i>Bölge ile ilgili başvurular Kurucu Heyet tarafından yapılır.</i> Bölge başvurularını değerlendirmek üzere Bakanlık Sanayi Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürünün başkanlığında Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı, Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Başkanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği <i>ve teknoloji ve bilişim ile ilgili Sivil Toplum Kuruluşları tarafından ortaklaşa önerilecek kişiler arasından Bakanlığın seçtiği iki kişinin daha katılımı ile teşekkül edecek Değerlendirme Kurulu kurulmuştur.</i>

Bölgeler, değerlendirme kurulunun uygun görüşü ve bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit edilir ve Resmi Gazete’de yayımlanır. Özel kanunla kurulmuş alanlar da dahil, bölgelerdeki planlama sürecinde imar planları ve değişiklikleri, parselasyon planları ve değişiklikleri yönetmeliğe uygun olarak Bölgenin yönetici şirketince hazırlanır. Bakanlık tarafından onaylanarak yürürlüğe girer. Kesinleşen imar planları ilgili kurumlara bilgi için gönderilir. Bakanlık tarafından onaylanarak yürürlüğe giren uygulama imar planına göre; arazi kullanımı, yapı ve tesislerin projelendirilmesi, inşası ve kullanımıyla ilgili ruhsat ve izinler Bakanlık tarafından verilir. Arazi temini, planlama ve projelendirme, alt yapı ve üst yapının inşası ile ilgili harcamalar yönetici şirkete aittir. Bölge alanları içinde yer alan üniversite arazileri bu üniversitelerin uygun görüp izin vermeleri durumunda, mülkiyeti ilgili ve/veya üniversitede kalmak kaydıyla bölgeyi kuracak yönetici şirkete tahsis edilebilir. Bu durum kamu kurum ve		

kuruluşlarına ait araziler için de geçerlidir. Bölge içerisinde bulunan hazineye ait araziler yönetici şirkete bedelsiz tahsis edilir. Bölge kurulması için öngörülen alanda veya bölgenin bulunduğu ilin sınırları içinde üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü veya kamu ar-ge merkez veya enstitüsünün bulunması ve yörede yeterli ar-ge, sanayi potansiyelinin olması ve finansal yeterlilik şartı aranır. Ar-ge, sanayi potansiyeli ve finansal yeterlilik kriterleri yönetmelik ile belirlenir. Bölge olarak belirlenen araziler hiçbir şekilde başka amaçlarla kullanılamaz.”		
Kanun Taslağı Maddesi:	TÜSİAD madde önerisinin gerekçesi:	TÜSİAD madde önerisi
<u>MADDE 5-</u> Bölgenin yönetimi ve işletmesinden sorumlu yönetici şirketin kurucuları arasında, Bölgenin içinde veya bulunduğu ilde yer alan en az bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü ya da kamu Ar-Ge merkez veya enstitüsü bulunur. Bu kurum ve kuruluşlar şirketleri ve/veya vakıf işletmeleri de yönetici şirkete katılabilirler. Yönetici şirkete ayrıca, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine bağlı odalar ve borsalar, yerel yönetimler, bankalar ve finansman kurumları,		

yerli ve yabancı özel hukuk tüzel kişileri, ar-ge ve teknoloji geliştirme ile ilgili vakıf, kooperatif ve dernekler, ilgili kamu kuruluşları, ihracatçı birlikleri kurucu ya da sonradan ortak olarak iştirak edebilirler. Yabancı özel hukuk tüzel kişileri 05/06/2003 tarihli ve 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde yönetici şirkete iştirak edebilirler. Yönetici şirket; Bölgenin kuruluş aşamasında planlama ve projelendirmenin yapılması, gerekli altyapı ve üstyapı hizmetleri ile Bölge için gerekli her türlü hizmetlerin yürütülmesi, Bölgenin bu Kanun ve ilgili yönetmeliklerde gösterilen amaca uygun olarak yönetilmesi, girişimcilerin ve üçüncü şahısların buna aykırı davranışlarının önlenmesi ve gerekli önlemlerin alınması ile yükümlüdür.	Yapılan ifade eklemesiyle, Tasarı’yla getirilen “muafiyet” sisteminin amaca uygun bir şekilde işleyişini denetlemek üzere, bölgelerin kuruluş ve işletimindeki sorumlulukları açıklığa kavuşturularak, Kanunun amacı doğrultusunda belirlenen öncelikli yatırım alanlarında bölge içerisinde yer alan firmaların faaliyette bulunmaları sağlanmıştır. Ülkemizin stratejik öncelikleri çerçevesinde “kümeleşme” tipi oluşumlarla ihtisaslaşmış teknoloji geliştirme bölgelerinin kurulabilmesi için faaliyetlerde bulunma sorumluluğu “Yönetici Şirkete” verilmiştir. “Yönetici Şirket”e verilen denetleme yetkisi, gerek 4691 Sayılı Kanun ile Sanayi ve	Yönetici şirket; Bölgenin kuruluş aşamasında plânlama ve projelendirmenin yapılması, gerekli alt yapı ve üst yapı hizmetleri ile Bölge için gerekli her türlü hizmetlerin yürütülmesi, Bölgenin bu Kanun ve ilgili yönetmeliklerde gösterilen amaca uygun olarak yönetilmesi ve girişimcilerin öncelikli yatırım alanları başta olmak üzere kanunun amacına uygun olarak faaliyet göstermesinin sağlanması ve denetlenmesi, girişimcilerin ve üçüncü şahısların bu hususlara aykırı davranışlarının önlenmesi ve gerekli önlemlerin alınması ile yükümlüdür.

Bakanlık, Bölgede bu Kanunda belirtilen amacın dışında faaliyet gösteren yönetici şirketi uyarır ve belirli bir süre vererek Bölgenin istenen amaca uygun faaliyete geçirilmesini ister. Bu sürenin sonunda, yönetici şirketin, amacın gerçekleştirilmesinde yeterli olmayacağının anlaşılması durumunda Bakanlık görevli mahkemeye başvurarak yönetici şirketin faaliyetinin durdurulmasını veya feshini isteyebilir. Yönetici şirketin feshi halinde, şirket ve yöneticileri hak ve yükümlülükleri ile sorumlulukları saklı kalmak kaydıyla, Bakanlık, yönetici şirketin mülkiyetinde olan Bölgeye ait araziye ve üzerindeki taşınmazları kamulaştırır ve Bölgenin yönetimini başka bir yönetici şirkete verebilir. Yönetici şirket kuruluş işlemleri, imar planları, parselasyon planları ve bölge içerisinde yapılaşma ile ilgili uygulama projeleri bölgenin kuruluş kararının Resmi Gazetede yayımı tarihine	Ticaret Bakanlığı'nın Bölgedeki yönetici şirket ve girişimcilerin faaliyet ve uygulamalarını denetleme faaliyetlerini, gerekse de bölge içersinde yürütülen faaliyetlerin niteliğine göre diğer Kamu Kurum ve Kuruluşları tarafından yapılacak denetleme faaliyetlerini tamamlayarak kolaylaştıracak; böylelikle Bölgelerin Kanunun amaçları doğrultusunda faaliyetlerde bulunması sağlanacaktır.	

müteakip en geç 1 yıl içinde hazırlanarak Bakanlığa onaylatılması zorunludur. Bu süre içinde kuruluş işlemleri tamamlanmadığı takdirde, Bakanlar Kurulunun bölgenin ilanına ilişkin kararı hüküm ve sonuçları ile birlikte ortadan kalkar. Yönetici şirket ortaklarından; üniversiteler, ileri teknoloji enstitüleri, kamu ar-ge merkez veya enstitüleri, yönetici şirkete taahhüt ettikleri sermaye payını döner sermaye gelirlerinden ödeyebilir. Yönetici şirket her üç ayda bir kendine ait ve bölgede bulunan girişimcilerin faaliyeti ile ilgili bilgileri uygulama yönetmeliğinde belirtilen usul ve esaslara uygun olarak Bakanlığa göndermekle yükümlüdür. Yönetici şirket her yıl sonunda kendisine ve bölgede yer alan ar-ge firmalarına sağlanan destek ve muafiyetlerin etki değerlendirmesini yapar ve raporun bir nüshasını Bakanlığa gönderir.”		
Kanun Taslağı Maddesi: MADDE 7- Yönetici şirkette ve bölgede yer alan faaliyetlerde yürürlükteki iş ve çalışma mevzuatına göre personel istihdam edilir. Bölgelerde 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde yabancı uyruklu yönetici ve vasıflı ar-ge personeli çalıştırılabilir.	TÜSİAD madde önerisinin gerekçesi: Maddeye yapılan ekleme ile Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunun yabancı personel ile ilgili hükümlerinin bu kanun kapsamında değerlendirilmeyeceği hususuna açıklık getirilmiştir.	TÜSİAD madde önerisi Yönetici şirkette ve Bölgede yer alan faaliyetlerde yürürlükteki iş ve çalışma mevzuatına göre personel istihdam edilir. Bölgelerde 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde yabancı uyruklu yönetici ve vasıflı ar-ge personeli çalıştırılabilir. <i>Yönetici Şirket, yerli ve yabancı girişimciler bölgede çalıştırma ihtiyacı duydukları yabancı uyruklu yönetici ve vasıflı Ar-Ge Personeli için</i>

Kamu kurum ve kuruluşları ile üniversite personelinin Bölgede yer alan faaliyetlerde araştırmacı personel olarak hizmetine ihtiyaç duyulanlar, çalıştıkları kuruluşların izni ile sürekli veya yarı zamanlı olarak çalıştırılabilirler. Yarı zamanlı görev alan öğretim üyesi, öğretim görevlisi, araştırma görevlisi ve uzmanların bu hizmetleri karşılığı elde edecekleri gelirler, üniversite döner sermaye kapsamı dışında tutulur. Sürekli olarak istihdam edilecek personele kurumlarınca aylıksız izin verilir ve kadroları ile ilişkileri devam eder. Bunlardan 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa tabi personelin burada geçirdikleri süreler için emeklilik hakları 5434 sayılı Kanunun 31 inci maddesi hükümlerine uyulmak kaydıyla saklı kalır. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 36 ncı maddesinin bu maddede yer alan düzenlemelere aykırı hükümleri uygulanmaz. Öğretim elemanları 2547 sayılı Kanunun 39 uncu maddesinde öngörülen yurt içinde ve yurt dışında geçici görevlendirme esaslarına göre yapacakları çalışmaları Üniversite Yönetim Kurulunun izni ile Bölgedeki kuruluşlarda yapabilirler. Aylıklı izinli		<i>"Çalışma İzni" almak üzere Genel Müdürlüğe müracaat ederler. Müracaat, "Çalışma İzin Belgesi" almak için hazırlanmış matbu formların ve eklerinin doldurularak imzalanması suretiyle yapılır. Yapılan bu talep, Genel Müdürlük tarafından ilgili mercilerle de koordinasyon sağlanmak suretiyle değerlendirilir ve uygun görülenlere "Çalışma İzin Belgesi" verilir.</i>

olarak Bölgede görevlendirilen öğretim üyelerinin Bölgede elde edecekleri gelirler üniversite döner sermaye kapsamı dışında tutulur. Ayrıca, öğretim elemanları Üniversite Yönetim Kurulunun izni ile yaptıkları araştırmaların sonuçlarını ticarileştirmek amacı ile bu bölgelerde şirket kurabilir, kurulu bir şirkete ortak olabilir ve/veya bu şirketlerin yönetiminde görev alabilirler.		
Kanun Taslağı Maddesi:	TÜSİAD madde önerisinin gerekçesi:	TÜSİAD madde önerisi
MADDE 8- Bölgelerin kurulması için gerekli altyapı, idare binası ve kuluçka merkezi inşası ile ilgili giderlerin yönetici şirketlerce karşılanamayan kısmı yardım amacıyla Bakanlık bütçesine konulan ödenekle sınırlı olmak üzere karşılanabilir. Yönetici şirket, bu kanunun uygulanması ile ilgili işlemlerde her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır. Atık su arıtma tesisi işleten Bölgelerden, belediyelerce atık su bedeli alınmaz. Yönetici şirketin bu kanunun uygulanması kapsamında elde ettikleri kazançlar ile bölgede faaliyet gösteren gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, <u>münhasıran bu bölgedeki yazılım ve ar-ge faaliyetlerinden elde ettikleri kazançları</u> 31/12/2023 tarihine kadar gelir ve kurumlar vergisinden müstesnadır.	Yazılım üretimi konusunda Tasarı ile ortaya konulan “muafiyet” sistemiyle uyumlu olabilmesi için “münhasıran bu bölgelerde yürüttükleri faaliyetlerle ilişkili” olma kısıtı maddeye eklenmiştir. Böylelikle yazılım üreticilerine sağlanan katma değer vergisi muafiyeti, sadece bölgeler içersinde yapılan üretime hasredilememiş, “münhasıran bu bölgelerde yürüttükleri faaliyetlerle ilişkili” yapılan tüm üretimlerin katma değer vergisi muafiyetinden yararlanabileceği hususuna	Madde 8- Bölgelerin kurulması için gerekli arazi temini, alt yapı, idare binası ve kuluçka merkezi inşası ile ilgili giderlerin yönetici şirketlerce karşılanamayan kısmı yardım amacıyla Bakanlık bütçesine konulan ödenekle sınırlı olmak üzere karşılanabilir. Yönetici şirketlerin bu Kanun uygulaması kapsamında elde ettikleri kazançlar ile bölgede faaliyet gösteren gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, <i>münhasıran bu Bölgede gerçekleştirdikleri yazılım ve AR-GE’ye dayalı faaliyetleri ile ilişkili elde ettikleri kazançları</i> 31/12/2023 tarihine kadar gelir ve kurumlar vergisinden müstesnadır. <i>Yönetici Şirket, bölgede faaliyet gösteren gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin gelir ve kurumlar vergisinden müstesna olan kazançlarının münhasıran bu Bölgede gerçekleştirdikleri yazılım ve Ar-Ge’ye dayalı faaliyetleriyle ilişkili olup</i>

Bölgede çalışan araştırmacı yazılımcı ve ar-ge personelinin bu görevleri ile ilgili ücretleri 31/12/2023 tarihine kadar her türlü vergiden müstesnadır. <u>Yönetici şirket, ücreti gelir vergisi istisnasından yararlanan kişilerin bölgede fiilen çalışıp çalışmadığını denetler.</u> Ancak, Bölgelerde yer alan işletmelerin, yönetici şirketin onayını alarak yürüttükleri ar-ge projesi kapsamında çalışan ar-ge personelinin bölge dışında geçirilmesi gereken sürelerle ait ücretleri de gelir vergisi istisnasına tabi tutulur. <u>Bölgede fiilen çalışmayanlara istisna uygulandığının tespit edilmesi halinde, ziyaa uğratılan vergi ve buna ilişkin cezalardan yönetici şirket, yönetici şirket genel müdürü ve yönetim kurulu üyeleri sorumludur.</u>	açıklık getirilmiştir. Yönetici şirketin onayladığı ar-ge projeleri kapsamında çalışan ar-ge personelinin bölge dışında geçirdikleri sürelerle ilişkin ücretlerinin de gelir vergisi istisnasına tabi tutulacağı, hemen ardından ise bölgede fiilen çalışmayanlara istisna uygulandığının tespit edilmesi halinde vergi ziyayı doğacağı belirtilmiştir. Mükelleflerde herhangi bir tereddüt yaratmaması açısından fıkra açıklık getirilmesi uygun olacaktır. Ayrıca yönetici şirketlerin Ar-ge personelinin bölge dışındaki çalışma sürelerini nasıl denetleyeceğine ilişkin bir açıklama bulunmamaktadır. Uygulamada bir aksaklık yaşanmaması açısından yönetici şirketlerin bu süreleri nasıl denetleyeceklerinin açıkça belirtilmesi uygun olacaktır.	<i>olmadıklarını denetler. Münhasıran bu Bölgede gerçekleştirilen yazılım ve Ar-Ge'ye dayalı faaliyetleriyle ilgili olmayan kazançlara istisna uygulandığının tespit edilmesi halinde, ziyaa uğratılan vergi ve buna ilişkin cezalardan yönetici şirket de ayrıca sorumludur.</i> <i>Yönetici şirketin ve Bölgede faaliyet gösteren girişimcilerin münhasıran bu bölgede gerçekleştirdikleri faaliyetlerle ilişkili çalışan personelinin bu görevleri ile ilgili ücretleri 31/12/2023 tarihine kadar her türlü vergiden müstesnadır. Yönetici şirket, ücreti gelir vergisi istisnasından yararlanan kişilerin, gelir vergisi istisnasına konu olan kazançların münhasıran bu bölgede gerçekleştirdikleri faaliyetlerle ilişkili olup olmadığını denetler. Münhasıran Bölgede gerçekleştirilen faaliyetlerle ilişkili olmayan personelin kazançlarına istisna uygulandığının tespit edilmesi halinde, ziyaa uğratılan vergi ve buna ilişkin cezalardan yönetici şirket de ayrıca sorumludur.</i> <i>Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde faaliyette bulunan gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin münhasıran bu bölgelerde Ar-Ge'ye dayalı imal ettikleri ürünler ile bu bölgede gerçekleştirdikleri faaliyetleri ile ilişkili olarak ürettikleri yazılımların ihracı 31/12/2023 tarihine kadar gümrük vergisi, resim, harç ve diğer mali yükümlülüklerden müstesnadır.</i>

Bu madde hükümleri TÜBİTAK-Marmara Araştırma Merkezi Teknoloji Serbest Bölgesi yönetici şirketi, bu bölgede faaliyet gösteren Gelir ve Kurumlar Vergisi mükellefleri ile bölgede çalışan araştırmacı, yazılımcı ve AR-GE personelinin bu görevleri ile ilgili ücretleri bakımından da uygulanır. İşletmelerin, bölgede başlatıp sonuçlandırdıkları ar-ge projeleri sonucu elde ettikleri ileri teknoloji	Bölgede başlatılıp sonuçlandırılan ar-ge projeleri sonucu elde edilen ileri teknoloji	<i>Bölge içersinde bulunan Ar-Ge Merkez ve Enstitüleri ile girişimcilere veya yönetici şirkete ait Ar-Ge laboratuvarlarında kullanılmak üzere ithal edilecek her türlü mal, makine, ekipman, yazılım ve donanımlar için 31/12/2023 tarihine kadar gümrük vergisi, resim, harç ve diğer mali yükümlülükler uygulanmaz.</i> <i>Yönetici şirket ve girişimciler yatırım, üretim, ihracat ve Ar-Ge safhalarında Bakanlar Kurulu'nca belirlenecek vergi dışı teşviklerden yararlandırılabilir.</i> <i>Bu kanunun uygulanmasında yabancı girişimciler de bu madde içersinde sayılan muafiyetlerden yararlanırlar. Yabancı girişimcilerin, bu madde çerçevesinde sağlanan muafiyetlerden yararlanmasına aykırılık teşkil eden kanun hükümleri uygulanmaz.</i> İşletmelerin, bölgede başlatıp sonuçlandırdıkları ar-ge projeleri sonucu elde ettikleri ileri teknoloji ürünün <i>seri</i>

ürünün üretimini, yönetici şirketin uygun bulması ve Bakanlığın izin vermesi koşuluyla bölge içerisinde kuracakları üretim birimlerinde elde ettikleri kazançları üretime başladıkları tarihten itibaren 31.12.2023 tarihine kadar her türlü vergiden müstesnadır.	ürünlerinin seri üretimlerinin de 31.12.2023 tarihine kadar her türlü vergiden müstesna olduğu şeklinde yorumlanmakla beraber, fıkradaki ifade biraz daha açık olmalıdır. Bununla birlikte, bölgede kurulacak üretim birimleri için yönetici şirketin uygun bulması ve Bakanlığın izin vermesi koşullarının kaldırılması uygulamada kolaylık sağlayacaktır. 5746 sayılı Kanunda Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile ilgili olarak düzenlenen her türlü kâğıtlar damga vergisinden müstesna tutulmuştur. Bu hüküm, Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde faaliyette bulunan işletmeler için de uygulanmalıdır.	üretim ve satışlarından elde ettikleri kazançlar, bu kanunun yayım tarihinden itibaren 31.12.2023 tarihine kadar her türlü vergiden müstesnadır. <i>Damga vergisi istisnası: Bu Kanun kapsamındaki bölgelerde yürütülen faaliyetler ile ilgili olarak düzenlenen kâğıtlardan damga vergisi alınmaz.</i>
MADDE 10- Bu Kanun kapsamı Bölgelerdeki faaliyetlerde; 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanunu, 832 sayılı Sayıştay Kanunu ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri uygulanmaz.	MADDE 10- Bu kanun kapsamı bölgelerdeki faaliyetlerde 10.12.2003 tarih ve 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 832 Sayılı Sayıştay Kanunu, 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu ve 04.01.2002 tarih ve 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu hükümleri uygulanmaz.	Madde 10- Bu Kanun kapsamı Bölgelerdeki faaliyetlerde; 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanunu, 832 sayılı Sayıştay Kanunu ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 4875 Sayılı Doğrudan Yabancı Yatırım Kanunun 3. Maddesinin “g” bendi hükümleri uygulanmaz.
GEÇİCİ MADDE 2- 4691 sayılı Kanunun Geçici hükümler geçici 2 nci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.	Yönetmelikler için bir süre tahdidinin verilmesi uygun olacaktır.	<i>Geçici Madde 2 - Bölgelerin işletilmesine, Bölgede yer alacak faaliyetler ve bunlarla ilgili koşullara ilişkin usul ve esaslar ile bu Kanunun uygulanmasına dair diğer hususlar Bakanlık tarafından, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde hazırlanacak yönetmeliklerle düzenlenir.</i>

	5746 sayılı Ar-Ge Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun'da, Ar-Ge ve destek personeli ile 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununun geçici 2'nci maddesi uyarınca ücreti gelir vergisinden istisna olan personelin ücretleri üzerinden hesaplanan sigorta primi işveren hissesinin yarısı Maliye Bakanlığı tarafından karşılanmaktadır. Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'nda değişiklik yapan Kanun taslağında Geçici 2. madde kaldırıldığından, Ar-Ge teşvik kanununda bu maddeye yapılan atıf geçersiz olmaktadır. Teknoloji Geliştirme Bölgeleri'nde gelir vergisi istisnasından yararlanan personel ile ilgili sigorta primi desteğinden yararlanmak üzere iki kanun arasında bağlantı kurulmalıdır.	
	KANUN TASLAĞINDA YER ALMAYAN, FAKAT DEĞİŞTİRİLMESİ İSTENEN KANUN MADDELERİ HAKKINDA GÖRÜŞLER	
		GENELE İLİŞKİN İLAVE GÖRÜŞ
	Bölgede çalışan personele yönelik olarak alınmak istenen hizmet ve malzeme teminlerinde engelle karşılaşılmaktadır. Bu	<i>Merkezi Serbest Bölge Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde bulunan firmalar, serbest bölge dışında</i>

	durumun düzeltilmesi için düzenleme yapılması uygun olacaktır.	<i>Türkiye sınırları içinde şube açmak veya iştirak etmek yolu ile ticari faaliyette bulunabilmelidir.</i> <i>Teknoloji serbest bölgelerinde ruhsat alarak faaliyette bulunan firmalar kendi çalışanlarının ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla bölge içine hizmet ve malzeme alımlarını yapabilmelidirler.</i>
Mevcut Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu:	TÜSİAD değişiklik önerisinin gerekçesi:	TÜSİAD madde önerisi
MADDE 1.- Bu Kanunun amacı, üniversiteler, araştırma kurum ve kuruluşları ile üretim sektörlerinin işbirliği sağlanarak, ülke sanayiinin uluslararası rekabet edebilir ve ihracata yönelik bir yapıya kavuşturulması maksadıyla teknolojik bilgi üretmek, üründe ve üretim yöntemlerinde yenilik geliştirmek, ürün kalitesini veya standardını yükseltmek, verimliliği artırmak, üretim maliyetlerini düşürmek, teknolojik bilgiyi ticarileştirmek, teknoloji yoğun üretim ve girişimciliği desteklemek, küçük ve orta ölçekli işletmelerin yeni ve ileri teknolojilere uyumunu sağlamak, Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulunun kararları da dikkate alınarak teknoloji yoğun alanlarda yatırım olanakları yaratmak, araştırmacı ve vasıflı kişilere iş imkanı yaratmak, teknoloji transferine yardımcı olmak ve yüksek/ileri teknoloji sağlayacak yabancı sermayenin ülkeye girişini hızlandıracak teknolojik alt yapıyı	Maddede önerilen değişiklik ile “Avrupa Birliği” ve “OECD” literatüründeki “inovasyon – yenilik” tanımı dikkate alınarak yenilik kavramına atfedilen unsurlar genişletilmiş; ürün ve üretimde yeniliğin yanı sıra dağıtım ve organizasyonel süreçlerde yenilik geliştirilmesi de kanunun amaçları arasında sayılmıştır. Ayrıca “hizmet”in ekonomik katma değer yaratan, pazarlanabilir bir ekonomik faaliyet alanı olması, “hizmet” sunma ve üretmede “yenilik” yaratmanın verimlilik ve rekabet edilebilirliğe olan etkisi nedeniyle ürün ve üretim ile ilgili amaçların hizmet için de geçerli olması için gerekli yerlere hizmet kelimesi eklenmiştir. Ulusal Bilim ve Teknoloji Politikaları Vizyon 2003-2023 Stratejisi’nde belirlenen amaçlar doğrultusunda ülke içinde yatırım olanaklarının, iş imkanlarının artırılması ve teknoloji	Madde 1: “Bu Kanunun amacı, üniversiteler, araştırma kurum ve kuruluşları ile üretim sektörlerinin işbirliği sağlanarak, ülke sanayiinin uluslararası rekabet edebilir ve ihracata yönelik bir yapıya kavuşturulması maksadıyla teknolojik bilgi üretmek, üründe, üretim ve dağıtım yöntemlerinde ve organizasyonel süreçlerde yenilik geliştirmek, ürün ve hizmet kalitesini veya standardını yükseltmek, verimliliği artırmak, üretim ve hizmet maliyetlerini düşürmek, teknolojik bilgiyi ticarileştirmek, teknoloji yoğun üretimi, hizmet sunumunu ve girişimciliği desteklemek, küçük ve orta ölçekli işletmelerin yeni ve ileri teknolojilere uyumunu sağlamak, Bilgi ve İletişim Teknolojileri, biyoteknoloji ve gen teknolojisi, nanoteknoloji, mekatronik, tasarım teknolojileri, üretim süreç ve sistemlerine ilişkin teknolojiler, malzeme teknolojileri, enerji ve çevre teknolojileri öncelikli olmak üzere Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulunun kararları da dikkate alınarak teknoloji yoğun alanlarda yatırım olanakları yaratmak, araştırmacı

sağlamaktır.	transferinin sağlanması için, Strateji’de belirlenen öncelikli teknoloji alanları öncelikli yatırım alanları olarak belirlenerek maddeye eklenmiştir. Ulusal İnovasyon Sisteminin, önemli bir parçası olan Teknoloji Geliştirme Bölgeleri’nin gelişiminde ve burada faaliyet gösteren girişimcilerin “yenilik” yaratma kültürlerinin oluşumunda yabancı yatırımcıların bu bölge içerisinde faaliyet göstermelerinin teşviki büyük bir önem taşımaktadır. Bölgelerde üretilen katma değerün ülkemizin ve girişimcililerin rekabet avantajını arttırmasını sağlamak bakımından uluslar arası pazarlara ihracı aynı şekilde önemlidir ve ülkemiz açısından stratejik bir öncelik taşımaktadır. Bu sebeplerden ötürü kanunun amacının, ülkemizin bu stratejik önceliği çerçevesinde şekillenmesini sağlamak adına maddeye “bölgede yerleşik yerli ve yabancı yatırımcının ihracat yapmasını sağlama ve teşvik etme” tümcesi eklenmiştir.	ve vasıflı kişilere iş imkânı yaratmak, teknoloji transferine yardımcı olmak ve yüksek/ileri teknoloji sağlayacak yabancı sermayenin ülkeye girişini hızlandıracak gerekli yatırım ortamı ve teknolojik alt yapıyı sağlamak, bölge içerisinde yerleşik yerli ve yabancı yatırımcının yurtdışına teknoloji yoğun alanlarda ihracat yapmasını sağlamak ve teşvik etmektir.”
Mevcut Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu:	TÜSİAD değişiklik önerisinin gerekçesi:	TÜSİAD madde önerisi
MADDE 3.- ..... b) Teknoloji Geliştirme Bölgesi (Bölge): Yüksek/ileri teknoloji kullanan ya da yeni teknolojilere yönelik firmaların, belirli bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü ya da	Teknoloji Geliştirme Bölgesi tanımında yapılan değişiklik ile girişimcilerin üniversiteler, AR-GE Merkez ve Enstitülerinin imkanlarını kullanma zorunluluğu olmadan kendi imkanları	b) Teknoloji Geliştirme Bölgesi (Bölge): Yüksek/ileri teknoloji kullanan ya da yeni teknolojilere yönelik firmaların, belirli bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü ya da AR-GE merkez veya enstitüsünün

AR-GE merkez veya enstitüsünün olanaklarından yararlanarak teknoloji veya yazılım ürettikleri/geliştirdikleri, teknolojik bir buluşu ticari bir ürün, yöntem veya hizmet haline dönüştürmek için faaliyet gösterdikleri ve bu yolla bölgenin kalkınmasına katkıda bulundukları, aynı üniversite, yüksek teknoloji enstitüsü ya da AR-GE merkez veya enstitüsü alanı içinde veya yakınında; akademik, ekonomik ve sosyal yapının bütünleştiği siteyi veya bu özelliklere sahip teknoparkı, c) Araştırma ve Geliştirme (AR-GE): Bilim ve teknolojinin gelişmesini sağlayacak yeni bilgileri elde etmek veya mevcut bilgilerle yeni malzeme, ürün ve araçlar üretmek, yazılım üretimi dahil olmak üzere yeni sistem, süreç ve hizmetler oluşturmak veya mevcut olanları geliştirmek amacı ile yapılan düzenli çalışmaları,	ile de araştırma geliştirme yapabilecekleri vurgulanmıştır. Tanımda ayrıca bölgede teknoloji ve yazılımla birlikte, Tasarıda benimsenen “firma” odaklı yenilik yaratma anlayışına uyumlu olarak ürün ve hizmetin de geliştirilebileceği ve/veya üretilbileceği açıklığa kavuşturulmuştur. Tanımda yapılan bir diğer değişiklik de “Avrupa Birliği”nin “inovasyon- yenilik” anlayışına uygun olarak, üretim, dağıtım ve hizmet süreçlerinde yaratılan “yenilik” faaliyetleri de maddeye eklenmiştir. Böylece teknoloji geliştirme bölgelerinde belirlenen teknolojik alanlarda “yenilik” yapılabilecek faaliyetlerin kapsamı genişletilmiş ve “yenilik” yaratma sürecinin bütün aşamalarına dahil olabilecek faaliyetlerin teknoloji geliştirme bölgelerinde yapılabilmesinin yolu açılmıştır. Araştırma ve geliştirme tanımına yapılan ekleme ile bilim ve teknolojinin gelişmesinin yanında ekonomik katma değer yaratan yeni bilgileri elde etme süreci de AR-GE faaliyetlerinden sayılarak, AR-GE’nin Avrupa Birliği’nin “inovasyon-yenilik” tanımında belirtilen yönde geliştirilmesi, böylelikle yapılan çalışmaların “ekonomik katma değer” yaratma yolunda yönlendirilmesi sağlanmıştır.	olanaklarından yararlanarak veya kendi imkanlarıyla teknoloji yoğun alanlarda ürün, hizmet veya yazılım ürettikleri/geliştirdikleri, bir fikri pazarlanabilir bir ürün veya hizmet ya da geliştirilmiş bir imalat ya da dağıtım yöntemine, ya da ekonomik ve/veya sosyal katma değer yaratan yeni bir toplumsal hizmet yöntemine veya teknolojik bir buluşu ticari bir ürün, yöntem veya hizmet haline dönüştürmek için faaliyet gösterdikleri ve bu yolla bölgenin kalkınmasına katkıda bulundukları, aynı üniversite, yüksek teknoloji enstitüsü ya da AR-GE merkez veya enstitüsü alanı içinde veya yakınında; akademik, ekonomik ve sosyal yapının bütünleştiği siteyi veya bu özelliklere sahip teknoparkı,” c) Araştırma ve Geliştirme (AR-GE): Bilim ve teknolojinin gelişmesini veya ekonomik katma değer sağlayacak yeni bilgileri elde etmek veya mevcut bilgilerle yeni malzeme, ürün ve araçlar üretmek, yazılım üretimi dahil olmak üzere yeni sistem, süreç ve hizmetler oluşturmak veya mevcut olanları geliştirmek amacı ile yapılan düzenli çalışmaları,”

d) AR-GE Merkez veya Enstitüleri: Kamuya ait, yetişmiş nitelikli insan gücü ile günün modern teknolojilerine dayalı makine, donanım ve yazılımı içinde bulunduran, teknoloji ve ürün geliştirilmesine yönelik AR-GE faaliyetlerinin yapıldığı mekanları, e) Üretim Birimleri: Bölge içerisinde bu Kanunun amacına uygun olarak faaliyette bulunan gerçek veya tüzel kişilerce kurulan veya kullanılan, yeni ve yüksek teknolojilere dayalı ve çevreye zarar vermeyen üretim birimlerini, f) Girişimci: Bölgedeki hizmet ve imkanlardan yararlanmak isteyen veya yararlanmakta olan gerçek ve tüzel kişileri, .	AR-GE Merkez veya Enstitüleri tanımında yapılan değişiklik ile kamunun yanında yerli veya yabancı girişimcilere veya yönetici şirkete ait, maddede yapılan tanıma uygun araştırma ve geliştirme merkezlerinin oluşturulmasına imkan tanınmıştır. Yabancı yatırımcıların teknoloji geliştirme bölgelerine çekilmesi ve bu bölgelerde faaliyet gösteren yerli girişimcilerin dışında veya onlarla birlikte AR-GE Merkez ve laboratuvarları kurmalarının teşviki amaçlanmalıdır. Maddeye yapılan ekleme ile Tasarı içerisinde geçen yabancı yatırımcı ve Genel Müdürlük kavramlarının tanımları yapılmıştır.	d) Ar-Ge Merkez veya Enstitüleri: Yetişmiş nitelikli insan gücü ile günün modern teknolojilerine dayalı makine, donanım ve yazılımı içinde bulunduran, teknoloji ve ürün geliştirilmesine yönelik AR-GE faaliyetlerinin yapıldığı kamuya veya yönetici şirkete veya yerli veya yabancı özel girişimcilere ait mekânları” e) Üretim Birimleri: Bölge içerisinde bu Kanunun amacına uygun olarak faaliyette bulunan yerli veya yabancı gerçek veya tüzel kişilerce kurulan veya kullanılan, yeni ve yüksek teknolojilere dayalı ve çevreye zarar vermeyen üretim birimlerini,” f) Girişimci: Bölgedeki hizmet ve imkânlardan yararlanmak isteyen veya yararlanmakta olan yerli veya yabancı gerçek ve tüzel kişileri,” “Yabancı Girişimci : 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırım Kanunu hükümleri uyarınca bölge içerisinde yatırımda bulunan gerçek ve tüzel kişiler”

		<i>“Genel Müdürlük: Bakanlık Sanayi Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğünü</i> İfade eder.”